

ב.

זוהר חלק ב פרשת תצוה דף קפה עמוד א

השעיר רומז לכח הטומאה

אמר רבי נהוראי הזקן, בא וראה, מה הוא סוד הקרבן להקריב שעיר ולא בהמה אחרת, ולמה נקרב שעיר בראש חודש וגם כאן שעיר, אפשר תאמר לפי שהוא מן צד שלו, נכון כן, אבל מדוע לא נקרב עז, אלא רק שעיר נצרך לזה...

בוא וראה אף על פי שהוא חלק לצד הטומאה ההוא, יש כאן סוד, שכל אותן צדדי הטומאה שלמטה כולם טמאים יותר, וכל מה שיורדות מדרגות התחתונות כך הטומאה שלהם יתרה, ולפיכך בעז חלקם יותר, לפי שהשערות שלה ארוכות ותלויות למטה יותר מבהמה אחרת, כמו שהדין שלהם תולה למטה להטומאה, ועל כן שעיר שהשערות שלו אינן תלויות ואינן חלקות. אינן חלקות, בעבור אותה הטומאה שלו, ואינן תלויות, לפי שאין בו תגבורת הטומאה כמו באותן התחתונות, לפיכך ודאי שעיר ולא בהמה אחרת.

... **בוא** וראה זה השעיר שישראל משלחים לעזאזל למדבר ההוא, בשביל ליתן חלק לצד הטומאה ההוא שיתעסק עמו. ואם תשאל שני שעירים למה כאן אחד לה' ואחד לצד הטומאה ההוא, תינח אותו השעיר אשר לצד הטומאה, אבל לה' למה.

השעיר כחלק קטן מסעודה שלא יקטרג

אלא משל למלך שרגז על בנו, קרא לאותו הסנטר שעושה דינים תמיד בהאנשים הנאשמים, בשביל שיהיה מוכן לעשות דין בבנו. שמח סנטר ההוא ונכנס לבית המלך לאכל שם, כיון שראה אותו בנו, אמר ודאי לא בא סנטר זה לבית אבי אלא לבעבור שרגז עלי המלך מה עשה, הלך ונתפייס עימו. כיון שנתפייס עמו פקד המלך לעשות סעודה גדולה עבורו ועבור בנו, גם פקד שלא ידע מזה סנטר ההוא, אחר כך נכנס אותו הסנטר אמר המלך עכשו אם יודע לו מן הסעודה הגדולה שהכינותי לי ולבני יתערבב השולחן. מה עשה, קרא לממונה על הסעודה ואמר לו, תכין איזה דבר מאכל ותשים לפני וגם לפני הסנטר ההוא, כדי שיחשוב שסועד לפני מסעודתי, ולא יודע לו מן אותה הסעודה היקרה של שמחתי ושמחת בני, יקח חלק ההוא וילך לו

ויתפרש כן שמחת הסעודה שלנו, ואם לא היה המלך עושה כך לא היה פורש סנטר
ההוא מבית המלך.

מעולם הבינה בא הארת פנים וכל ברכות

כך אמר הקדוש ברוך הוא לישראל, הכינו שני שעירים, אחד לי ואחד למקטרג ההוא, כדי
שיחשוב שמסעודה שלי הוא אוכל, ואל יודע לו מן הסעודה האחרת של השמחה שלנו,
יקח חלק ההוא וילך לדרכו ויתפרש מביתי, כיון שהאם העליונה עולם הבינה שנקראת
עולם הבא תבא לשכון בתוך היכל עולם התחתון, שיהיה נמצא הארת הפנים [כו], דין הוא
שלא ימצא המקטרג ההוא ולא שרי הדין לפניו, כשתוציא כל הברכות ותאיר לכל, וכל
החירות ההיא ימצא, וישראל יקחו מאותן הברכות.

שהרי כאשר עולם הבא נכנס בהיכלו של עולם התחתון, ומוצא שעולם התחתון משמח
עם בניו באותה הסעודה העליונה, אז הוא מברך את השולחן, וכל העולמות
מתברכים, וכל שמחה וכל הארת פנים נמצאות שם, זהו שכתוב: "לפני ה' תטהרו".

ג.

זוהר חלק ג פרשת אחרי דף סב:

כהן איש החסד ממתק הדין

"ונתן אהרן על שני השעירים גרלות". אמר רבי שמעון, למדנו, ונתן אהרן לפי שהוא בא
מצד החסד, על שני השעירים, על דוקא, בשביל להמתיק מדת המלכות [כו].

שני שרי הדין נפרדים

"גורל אחד לה' וגורל אחד לעזאזל", והלא שני שעירים הם, מפני מה אחד לה', אלא אמר
הקדוש ברוך הוא ישאר זה אצלי, ואחד ילך וישוטט בעולם, שאלמלא יזדווגו שניהם
לא יוכל העולם לסבל [כו].

השר הנשאר לרגל אינו מוצא לקטרג

יוצא זה, הולך ומשוטט בעולם, ומוצא לישראל בכמה עבודות בכמה מדרגות בכמה
הנהגות טובות, כולם שלום ביניהם, אין ביכלתו לקטרג עליהם. וזה השעיר האחר
נשלח עם המשא של כל חטאות ישראל.

למדנו שכמה כתות מזיקים מזומנים שהם תחת רשותו, ממונים לרגל את הארץ, על דבר
כל אותן שעוברים על דברי התורה, וביום הזה לא נמצא מקטרג להלשין על ישראל.

זיו הזוהר

כו. ענין הארת פנים מורה על המתקת הדינים ושמחה שעל ידו תהיה המתקה למדת הדין. כח. כי שני

כז. תיבת על מרמז שיהיה נעשה כך למעלה התקון

על ידי השפעת שפע רב מכח הזדווגות העולמות.

שכאשר מגיע השעיר הזה אל ההר כמה שמחה על שמחה נמצאת בהם, וכולם נמתקים על ידו, ואותו שר הדין שיצא לרגל חוזר ואומר שבחם של ישראל, הקטיגור נעשה סניגור.

כל הקרבנות ממתקים הדין

ובוא וראה, לא בזה בלבד כך הוא, אלא בכל מקום שצריכים ישראל להטהר מעונותם, נתן להם הקדוש ברוך הוא עצה לקשר שרי הדין ולהמתיקם באותם קרבנות ועולות שמקריבים לפני הקדוש ברוך הוא, ואז אין יכולים להרע.

וביום הזה יותר על הכל, כמו שממתיקים ישראל למטה לכל, כך נמתקים למעלה כל אותן שיש להם מלשינות על ישראל, והכל הוא קרבן ועבודה להקדוש ברוך הוא [כט].

למדנו בשעה ההיא שכתוב: [בן] "וְלֶקַח (אהרן) אֶת שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים וגו'", נתעוררים אותן שני שרי הדין ביום הזה למעלה, ורוצים לשלט ולצאת בעולם, כיון שהכהן מקרב אלו השעירים למטה מתקרבים אותן שני שרי הדין למעלה. אז עולים גורלות כל הצדדים, כהן נותן גורל למטה, כהן נותן גורלות למעלה, כמו שאחד נשאר לפני הקדוש ברוך הוא למטה, ואחד מוציאין אותו למדבר ההוא, כמו כן למעלה, אחד נשאר לפני הקדוש ברוך הוא ואחד יוצא ומשוטט בעולם למדבר העליון ההוא [ל] ואחד באחד נקשר.

.7

זוהר חלק ג פרשת אמור דף קא:

אמר רבי יוסי, למדנו, "וַיִּנְתֵּן אֶהָרֶן עַל שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים גְּרֻלוֹת", אם כן הרי כבוד הוא זה לעזאזל, הראיתם עבד שיפיל גורלות עם ריבונו? דרך העולם שעבד אינו נוטל אלא מה שנותן לו אדונו.

אבל לפי שסמא"ל הכין עצמו על זה היום במלשינות, ובשביל שלא יהיה לו פתחון פה נותנים לו חלק בזה.

הגורלות עלו מעצמם

וזה הגורל מעצמו הוא שעלה עליו. שאמר רבי יהודה אמר רבי יצחק, ענין עליון נמצא בהגורל, גורל של יהושע כתוב בו על פי הגורל, על פי הגורל בודאי, שהגורל אמר זה חלק יהודה, זה של בנימין, וכן כולם. אף כאן כיון שהכהן הניח ידו בהקלפי, אותן הגורלות קפצו ועלו בידי הכהן ונחו במקומם, זהו שכתוב "וְהַשְּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרֵל", עלה עליו ודאי.

זיו הזוהר הוא

השעירים רמז על שני שרי הדין הגבוהים כמובא לעיל. **כט.** פירוש לבל נחשוב שזה השעיר לעזאזל הוא קרבן ועבודה אליו, אלא שהכל נחשב קרבן ועבודה להקדוש ברוך הוא. **ל.** פירוש לחפש חטאי ישראל במקום שליטת השטן, ואחד באחד נקשר פירוש שהתקון שנעשה למעלה נקשר בהעבודה שלמטה.

השעיר הופך המקטרג שיסנגר

ולא זה בלבד אלא בכל זמן שהמקטרג מוכן ונתנה לו רשות, נצרך ליתן דבר כנגדו שיתעסק בו ויניח להם לישראל...

אומרים משל להשפל שבבית המלך תן לו מעט יין וישבחך לפני המלך, ואם לא, יאמר למלך לשון הרע עליך. לפעמים לוקחים אותו הדבור שרי המלך, והמלך עושה דין בעבורו.

רבי יצחק אמר, משל לשוטה שעומד לפני המלך, תן לו יין, ואחר כך תאמר לו ותראה לו כל אותן הַעֲוֹלוֹת שעשית וכל אותן דברים הרעים, והוא יבא וישבחך ויאמר שלא נמצא בעולם איש כמוך.

העונות נהפכים על ראש הגוים

אף כאן הרי עומד המקטרג לפני המלך, ישראל נותנים לו מתנה זו, ובאותה המתנה כְּתָב שבו נרשם כל הרעות וכל הַעֲוֹלוֹת וכל העונות שעשו ישראל, והוא בא ומשבח את ישראל ונעשה סניגור עליהם. והקדוש ברוך הוא מחזיר הכל על ראשי הרשעים של עמו, כמו שכתוב: **"כִּי גָחָלִים אַתָּה הָתָה עַל רֵאשׁוֹ"** (משלי כה, כב).

אמר רבי יוסי, ווי להם לעמו של עשו כאשר זה השעיר נשלח למקטרג ההוא-השר שלהם, שבעבורו בא לשבח את ישראל, והקדוש ברוך הוא מחזיר כל אותן החטאים על הראש של עמו, לפי שכתוב: **"דַּבֵּר שְׂקָרִים לֹא יִפְּוֹן לְנֶגְדַ עֵינָי"** (תהלים קא, ז).

אמר רבי יהודה, אלמלא היו יודעים עובדי כוכבים ומזלות מזה השעיר לא היו מניחים לישראל יום אחד בעולם.

בוא וראה. כל היום הזה הוא מתעסק באותו השעיר, ובעבור זה מכפר הקדוש ברוך הוא לישראל ומטהר אותם מהכל, ולא נמצא המקטרג לפניו, אחר כך הוא בא ומשבח את ישראל, שאז הקדוש ברוך הוא שואל אותו ככתוב: **"וַיֹּאמֶר ה' אֶל הַשָּׁטָן מֵאִן תָּבֵא"** (איוב א, ז), והוא משיב בתשבחתם של ישראל, והקטיגור נעשה סניגור, והולך לו.

אז אומר הקדוש ברוך הוא לשבעים השרים הסובבים את כסא הכבוד, הראיתם לזה המלשין איך הוא עומד תמיד להלשין על בני, הרי שעיר אחד נשלח לו בצירוף הכְּתָב מכל הפשעים מכל העונות ומכל החטאים שחטאו ישראל לפני, והוא קיבל כל זה, אז מסכימים כולם שיחזרו כל אותן החטאים על עמו.

רבי אבא אמר, כל אותן העונות והחטאים נדבקים בו כמו שכתוב: **"וְתִשְׁלִיךְ בְּמַצְלוֹת יָם כָּל חַטָּאוֹתֵם"** (מיכה ז, יט), ואחר כך כולם נחזרים על ראשי עמו זהו שכתוב: **"וְנִשְׂא הַשָּׁעִיר עֲלָיו אֶת כָּל עֲוֹנֹתֵם אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה"**.

ה.

זוהר חלק ב פרשת תצוה קפה:

מפלת המקטרג ביום כיפור כמפלת המן

אמר רבי נהוראי הזקן, כתוב: **"וַיִּנְתֵּן אֱהָרֹן עַל שְׁנֵי הַשְּׂעִירִים גְּרָלוֹת, גּוֹרֵל אֶחָד לַה' וְגּוֹרֵל אֶחָד לְעֹזָאֵל"**. זאת היא שמחה להמלשין ההוא, מה שהקדוש ברוך הוא יפיל עמו גורל ומזמין אותו אליו, ואינו יודע שאש לוחט הוא מטיל על ראשו ועל עמו, ככתוב: **"כִּי גָּחָלִים אַתָּה חֹתֵה עַל רֵאשׁוֹ"** (משלי כה, כב), וסימנך אף לא הביאה אסתר המלכה עם המלך אל המשתה אשר עשתה כי אם אותי וכתוב: **"וַיֵּצֵא הַמֶּן בַּיּוֹם הַהוּא שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב"** (אסתר ה, ט), בחלק ההוא שנוטל והולך לו.

השכינה מבקשת על בניה ואפילו בגלות

ואחר כך כאשר יבא מלך העליון להיכל השכינה, היא מבקשת עליה ועל בניה ועל עמה מן המלך. ואפילו בזמן שישראל בגלות ומתפללים תפלות כל היום הזה, היא תעלה ביום הזה לפני מלך העליון ומבקשת על בניה.

ואז נגזרין כל אותן הנקמות שעתיד הקדוש ברוך הוא לעשות עם אדום, ונגזר איך עתיד מלשין הזה להבטל מן העולם, ככתוב בלע המות לנצח.

הקטרוג בישראל כקטרוג על ה'

וסימנך בזמן הגלות כי נמכרנו אני ועמי וגומר, כי אין הצר שוה בנזק המלך, מהו בנזק המלך, ככתוב והכריתו את שמנו מן הארץ, ומה תעשה לשמך הגדול, שהרי שם העליון לא יתקיים בקיומו^[לא] וזה הוא בנזק המלך, ואז **"וְהָמֶן נִבְעַת מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ וְהַמְלָכָה"** (אסתר ז, ו).

סוכות - זמן שמחת ה' בישראל

אז הארת פנים ושמחה שלמה נמצאת, וישראל יוצאים לחירות ביום הזה, אז מן היום הזה והלאה שמחה וחדוה בהתגלות תשלוט עליהם, ואז הקדוש ברוך הוא מבקש לשמח עם ישראל מכאן ולהלאה. וכמו שישראל נתנו חלק להמקטרג שיפרד מהם כך נותנים לשאר העמים^[לב] שיתפרשו מהם למטה.

ה.

זוהר חלק ג פרשת אחרי דף טז.

כניסת הכהן-בכונה גדולה

"וַיִּנְתֵּן אֶת הַקְּטֹרֶת עַל הָאֵשׁ". אמר רבי יצחק... הכהן, לאחר מכן טבל גופו וקדש ידיו ליכנס לעבודה אחרת הקדושה, עד שמתכוון ליכנס למקום אחר עליון וקדוש מהכל, שלש

זוהר חלק ג פרשת אחרי דף טז. זיו הזוהר. לא. ככתוב כי יד על כס יה וגו'. לב. היינו מה שמקריבים בחג הסכות ע' פרים כנגד ע' אומות העולם.

חומות היו סובבות אותו, (א) אחיו הכהנים, (ב) הלויים, (ג) וכל שאר העם. כולם היו מברכים אותו ונשאו ידיהם עליו בתפלה, ושלשלת של זהב קשור ברגליו^[ג].

הלך שלש פסיעות, וכולם עמדו במקומם ולא הלכו אחריו. הלך עוד שלש פסיעות אחרות ופנה למקומו^[ד]. הלך עוד שלש פסיעות, סתם עיניו והתקשר למעלה.

הכרובים היו מחרישין בעת עבודת הכהן

נכנס למקום שנצרך ליכנס, שמע קול כנפי הכרובים מזמרים ומקישות כנפיהם הפרושות למעלה. היה מקטיר הקטורת, נשתכך קול כנפיהם ובלחש נדבקו^[ה] אם הכהן זכה, הרי אז למעלה שמחה נמצאת.

וגם כאן למטה באותה השעה הופיעה הארת הרצון מותק מבשמים של הרי אפרסמון הטהור שלמעלה, ונתפשט בכל המקום ההוא, נכנס הריח בשני נקבי חוטמו ונתישב הלב^[ו], אז כולם היו בשתיקה ופוצה פה לא נמצא שם.

אחר העבודה היו הכרובים מזמרין משמחה

פתח הכהן את פיו בתפלה בכונה בשמחה והתפלל תפלתו. לאחר שסיים זקפו הכרובים כנפיהם כבתחלה והיו מזמרים, אז ידע הכהן שעת רצון וחדוה היא לכל, והעם ידע שנתקבלה תפלתו, כמו שכתוב אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו, והוא חזר לאחורו והתפלל תפלתו.

אשרי חלקו של הכהן, שהרי על ידו שמחה על שמחה נמצאת ביום הזה למעלה ולמטה, על אותה השעה כתוב אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו.

זיו הזוהר

הפסיעות היה יודע מקום עמידתו והיה מכיר מקום הנחת המחתה. **לה**. פירוש שנדבקו הכנפים לגופם על דרך הכתוב ובעמדם תרפנה כנפיהם. **לו**. שהיה לבו דופק מאד מן הפחד.

לג. שאם ימות שם יוציאווהו על ידי השלשלת. והגם שאסור ליכנס פנימה בזהב, היינו דוקא דרך מלבוש או תכשיט אבל באופן כזה אין אסור. **לד**. ענין אותן הפסיעות במספרן אין מובן, ואפשר שעל ידי מספר